

Дон Кіхот і Санчо Панса - парні образи

Що важливіше: розум чи серце? Ця проблема давня, її людство розв'язує протягом багатьох століть. Романтизм і практицизм зіткнулися й на сторінках роману М. Сервантеса. Чому головні герої такі різні? Як вони могли пройти пліч-о-пліч через усі випробування? Є спільне та відмінне між двома головними образами роману Дон Кіхотом та Санчо Пансою. Вони є парними персонажами твору.

Опрацюйте питання та відповіді до них.

У полоні якої ілюзії перебуває **Дон Кіхот**? *(Свої дивної мрії – стати лицарем)*

- Чи можна стверджувати, що лицарство є ідеалом для героя? *(Так)*
- Пригадайте, як сформувався цей ідеал. *(Прочитавши велику кількість лицарських романів, герой збожеволів. Усі його дії – це вчинки божевільної людини)*
- Які шляхи досягнення ідеалу обирає Дон Кіхот? *(На думку героя, це різні битви з чудовиськами, допомога бідним, знедоленим, боротьба зі злом у різних його проявах)*
- Як ви думаєте, чи є мета Дон Кіхота благородною? *(Так, адже боротьба зі злом – це вияв гуманізму героя)*
- Подумайте, чи є позитивними результати боротьби героя. *(Ні, часто вони мають негативні, навіть трагічні наслідки)*
- Чому благородну мету має виконувати божевільна людина? *(Автор прагнув підкреслити неможливість втілення задумів героя. Божевілля набуває символічного характеру й означає, що суспільство ще не здатне створити силу, яка зможе утвердити добро на землі)*
- Чому головний герой – людина похилого віку?

Старість – це завжди мудрість, розсудливість, час аналізу пережитого й підбиття певних підсумків. Люди здатні повчати інших. А от дивацтва в такому віці виглядають досить незвично, а іноді й смішно. Для всього свій час, і не можна повернути минуле. Отже, вік головного героя – художня деталь, яка набуває символічного значення. Його ідея лицарства – героїчна і прекрасна, але вона належить минулому. Кожна епоха має своїх героїв і свої ідеали, які з часом змінюються. Герой М. Сервантеса старий, старі його обладунки, старий кінь, тому що його час минув. Можливо, авторові і шкода цієї романтики, але нічого вічного на землі немає.

- **Хто такий Санчо Панса?** Скільки книжок він прочитав?

- *(Селянин, хлібороб, зброєносець, не вміє читати, писати, жодної книги не прочитав)*
- Що Санчо Панса любить понад усе? *(Поспати та поїсти)*
- Для чого Дон Кіхот умовляє Санчо Пансу їхати з ним? *(Пообіцяв місце губернатора на одному із островів)*
- На чому їхав Санчо Панса і чому? *(На вісликові, бо не мав коня, а ходити пішки не хотів)*
- Що цікавить Санчо Пансу? *(Здобич, вигода цікавить його завжди і всюди. Він прагне здобути легку користь від походу з Дон Кіхотом та забезпечити свою родину)*
- Чому він не уявляє велетнів, а бачить звичайні вітряки? *(Він бачить реальні речі, розуміє, що це вітряки, намагається зупинити Дон Кіхота, допомагає йому, намагається довести безглуздість його дій, жаліє його)*
- Поясніть фразеологізм «битися з вітряками». *(Безплідна боротьба з уявними перепонами, яких насправді не існує)*
- Чи можна назвати Санчо Пансу лицарем? *(Він не лицар. Але має риси лицаря: бажання допомагати, співчувати, виявляє доброту та милосердя)*
- Які риси вдачі притаманні Санчо Пансі? *(Наївний, простий, розумний, розсудливий, тверезий, милосердний, людина з народу, реально дивиться на події життя, він носій народної мудрості)*
- - Чи однакові їх погляди героїв на походи? *(Дон Кіхот захоплювався походами, а Санчо Пансу дратувало те, що їх тільки б'ють, а вони не можуть відповісти тим самим)*
- - Що спільного між Дон Кіхотом і Санчо Пансою? *(Доброта, людяність, чуйність, бажання допомогти іншим)*
- Який зміст і сутність розмов, що вели Дон Кіхот і Санчо Панса. *(Дон Кіхот розповідав Санчо про лицарів. Говорили вони й про буденні справи, у яких Санчо Панса виявляв неабиякий природний розум)*
 - Яке значення мали ці бесіди для кожного з них. *(Герої отримували величезну насолоду, ненав'язливо вчили один одного)*
 - Які нові риси вдачі Дон Кіхота розкрилися в бесідах із Санчо Пансою. *(Романтик у розповідях про лицарів, він став серйозним і мудрим, коли давав поради Санчо Пансі. В його словах відчутні ідеї гуманізму, віра в перемогу добра й справедливості, мрії про нормальне людське суспільство)*
- Чи можна вважати героїв антиподами?

(Герої не є антиподами. Дон Кіхот і Санчо Панса потрібні одне одному, бо кожен із них має те, чого бракує іншому.)

- **2. Чого навчають нас ці герої?**

Толерантності, співіснуванню людей різних за поглядами, вірою, навчають доброти, милосердю, вмінню долати життєві труднощі. Вчать йти до своєї мети, не здаватися, вірити у перемогу добра

У ХІХ ст. набуло поширення поняття «донкіхотство». Як ви його розумієте?

«Донкіхотство» – поняття багатогранне. З одного боку, донкіхотами називають людей, неспроможних розібратися в дійсності, погляди і вчинки, яких далекі від реального життя, виглядають комічно, викликають сміх та іронічне ставлення довколишніх. З іншого боку, багато хто сприймає Дон Кіхота зовсім інакше – як символ нескореного людського духу, взірець високого служіння правді, добру, готовності до самопожертви заради шляхетних ідеалів.

- У чому полягає велич серця Дон Кіхота? *(У його високій моральній довершеності, великій духовній силі, безкорисливості, щедрості, доброти, вірності меті)*

Порівняльна характеристика Дон Кіхота і Санчо Панси

Дон Кіхот	Санчо Панса
Походження	
З благородної сім'ї, типовий ідальго, котрий отримав гучний титул, має привілеї дворянина, проте зовсім не має грошей	Бідний селянин. За життя збагатився дітьми, проте не має нічого більше. З родини хліборобів.
Зовнішність	
Високий, худорлявий. Обличчя має різко окреслені риси. Фізично не підготовлений, дещо слабкий.	Низький, повний, з короткими ногами та чималим животом. Обличчя масне, гладке.
Заняття	
Лицар	Зброєносець

Життєва мета	
Благородна. Мріє захистити нещасних та знедолених, знищити зло та несправедливість.	Корислива. Бажає здобути посаду губернатора.
Риси характеру	
Хоробрий, безстрашний, ідеаліст, романтик, розсудливий, освічений, добрий, співчутливий, мріє встановити чітку грань між добром і злом і стерти останнє з лиця землі.	Боягуз, реаліст, людина слабкої волі. Корисливий, переслідує меркантильні інтереси, керується можливістю збагачення та наживи. Є прообразом «народної мудрості» без обов'язкової освіченості.
Символізм	
Є символом віри у правду, добро та справедливість.	Є символом тверезої думки, адекватного світосприйняття.
Спільні риси	
Дивакуваті, добрі, людяні, здатні на шаленство заради досягнення мети.	